

అక్షమాలికోపనిషత్తు

- బ్రహ్మశ్రీ కపిలవాయి రైవత

ఉపోద్ఘాతము :

ఒకానొక సందర్భములో ప్రజాపతి కుమారస్వామిని ఇట్లు పరిప్రశ్నించసాగారు. ఓ కుమారస్వామీ! అక్షమాల యొక్క లక్షణములు ఏమి ? అవన్నీ ఎన్ని విధములైనవి ? ఎన్ని సూత్రములతో ఏ ఏ ఆకారములుగా ఉండవచ్చు ? దానిని గ్రుచ్చి ఉంచటం ఎట్లా ? ఏమేమి రంగులు ఉంటాయి ? అధి దేవతలు ఎవరు? ఉపాసనా విధి - ప్రయోజనములు, ఫలితములు ఎట్టివి ? అని. అప్పుడు శివపుత్రుడు కుమారస్వామి ప్రజాపతికి ఇట్లు వివరించారు.

1. పగడములు 2. ముత్యములు 3. స్ఫటికములు 4. శంఖములు 5. వెండి 6. బంగారము 7. మంచి గంధము 8. పుత్రజీవిక 9. తామరగింజలు 10. రుద్రాక్షలు అను ఈ పది ప్రసిద్ధములు. అక్ష అనగా అ నుండి క్ష వరకు మూర్తీభవించిన అకారాది క్షకారాంత సర్వతత్త్వము. అక్షమాలకు బంగారము, వెండి, రాగి అని మూడు విధములైన సూత్రములు.

అక్షమాల యొక్క లోపల ఉన్న సూత్రము బ్రహ్మ, కుడివైపు శైవము, ఎడమవైపు వైష్ణవము, ముఖభాగము సరస్వతీ, అక్షమాల యొక్క చివరి గాయత్రీ, రంధ్ర స్థానము విద్యారూపము, ముడులను ప్రకృతిరూపము. ఇవి అక్షమాల యొక్క అధిష్ఠాతృదేవతా విశేషాలు. అక్షమాలను నిర్మించాక పంచగంధములతోను, పంచామృతములతోను, పంచగవ్యములతోను శోధించాలి. ఓంకారోచ్ఛారణచేస్తూ కూర్చోతే స్నాపనం చేయాలి. తరువాత అక్షతలతోను, పుష్పములతోను పూజించాలి. అక్షమాల యొక్క అక్షలను అ నుండి క్ష వరకు గల వర్ణముల ప్రత్యక్ష రూపములు అని భావన చేయాలి.

అక్షమాలయందు ఏ ఏ దేవతలు వేంచేసి ఉన్నారో, వారందరికీ నమస్కారము. నన్ను ఉపాసన-ఆరాధనలకు అనుమతించెదరు గాక. ఈ అక్షమాలిక శోభతో జ్ఞానమయమై ప్రకాశించుగాక. అటు తరువాత ఒక ప్రదేశమున సుఖాసీనముగా ఉంచి అక్షమాలకు ప్రదక్షిణములు, నమస్కారములు చేయవలెను. ఈ రీతిగా ఉపాసించిన అక్షమాలిక జపం చేయు మంత్రము యొక్క సిద్ధిని ప్రసాదించగలదు.

స్వస్తి

అక్షమాలికోపనిషత్

శ్లో. అకారాదిక్షకారాంతవర్ణజాతకలేబరమ్ ।
వికలేవరకైవల్యం రామచంద్రపదం భజే ॥

ఓం వాజ్మే మనసి ప్రతిష్ఠితా మనో మే వాచి ప్రతిష్ఠితం ।
ఆవిరావీర్మ ఏధి । వేదస్య మా ఆణీస్థః । శ్రుతం మే మా ప్రహాసీః ।
అనేనాధీతేనాహోరాత్రాన్సందధామి । ఋతం వదిష్యామి । సత్యం వదిష్యామి ।
తన్మామవతు । తద్వక్తారమవతు । అవతు మామవతు వక్తారం ॥

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

అథ అక్షమాలికోపనిషత్ ప్రారంభః

హరిః ఓం । అథ ప్రజాపతిర్గుహం పప్రచ్ఛ భోబ్రహ్మన్నక్షమాలాభేదవిధిం
బ్రూహీతి । సా కిమ్ లక్షణా కతి భేదా అస్యాః కతి సూత్రాణి కథమ్ ఘటనాప్రకారః కే
వర్ణాః కా ప్రతిష్ఠా కైషాధిదేవతా కిం ఫలం చేతి । తం గుహః ప్రత్యువాచ
ప్రవాలమౌక్తికస్ఫటికశంఖ రజతాష్టాపదచందనపుత్రజీవికాబ్జే రుద్రాక్షా ఇతి ।
ఆదిక్షాంతమూర్తిః సావధానభావా । సౌవర్ణం రాజతం తామ్రం తస్ముఖే ముఖమ్ తత్పుచ్ఛే
పుచ్ఛం తదంతరావర్తనక్రమేణ యోజయేత్ । యదస్యాంతరం సూత్రం తద్బ్రహ్మ ।
యద్ధక్షపార్శ్వే తచ్ఛైవం । యద్వామే తద్వైష్ణవం । యస్ముఖం సా సరస్వతీ । యత్పుచ్ఛం సా
గాయత్రీ । యత్సుషిరం సా విద్యా । యా గ్రంథిః సా ప్రకృతిః । యే స్వరాస్తే ధవలాః । యే
స్పర్శాస్తే పీతాః । యే పరాస్తే రక్తాః । అథ తాం పంచభిర్గంధైరమృతైః పంచభిర్గవ్యైస్తనుభిః
శోధయిత్వా పంచభిః గవ్యైర్గంధోదకేన సంస్రాప్య తస్మాత్సోంకారేణ పత్రకూర్చేన
స్నపయిత్వా ప్లభిర్గంధైరాలిప్య సుమనఃస్థలే నివేశ్యాక్షతపుష్పైరారాధ్య ప్రత్యక్ష
మాదిక్షాంతైర్వరైర్భావయేత్ ।

ఓమంకార మృత్యుంజయ సర్వవ్యాపక ప్రథమేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమాంకారాకర్షణాత్మకసర్వగత ద్వితీయేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమింకారపుష్పిదాక్షోభకర తృతీయేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమీంకార వాక్రసాదకర నిర్మల చతుర్థేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓముంకార సర్వబలప్రద సారతర పంచమేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమూంకారోచ్ఛాటన దుఃసహ షష్ఠేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమృంకాకార సంక్షోభకర చంచల సప్తమేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమృంకార సంమోహనకరోజ్వలాప్తమేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమ్లంకారవిద్వేషణకర మోహక నవమేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమ్లంకార మోహకర దశమేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమేంకార సర్వవశ్యకర శుద్ధసత్త్వైకాదశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమైంకార శుద్ధసాత్త్విక పురుషవశ్యకర ద్వాదశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమోంకారాఖిలవాఙ్మయ నిత్యశుద్ధ త్రయోదశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమౌంకార సర్వవాఙ్మయ వశ్యకర చతుర్దశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమంకార గజాదివశ్యకర మోహన పంచదశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓమఃకార మృత్యునాశనకర ఠోద్ర షోడశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం కంకార సర్వవిషహర కల్యాణద సప్తదశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఖంకార సర్వక్షోభకర వ్యాపకాష్టాదశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం గంకార సర్వవిఘ్నశమన మహత్తరైకోనవింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఘంకార సౌభాగ్యద స్తంభనకర వింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం జకార సర్వవిషనాశకరోగ్రైకవింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం చంకారాభిచారఘ్న క్రూర ద్వావింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఛంకార భూతనాశకర భీషణ త్రయోవింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।

ఓం జంకార కృత్యాదినాశకర దుర్ధర్ష చతుర్వింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఝంకార భూతనాశకర పంచవింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఞకార మృత్యుప్రమథన షడ్వింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం టంకార సర్వవ్యాధిహర సుభగ సప్తవింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఠంకార చంద్రరూపాష్టావింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం డంకార గరుడాత్మక విషఘ్న శోభనైకోనత్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఢంకార సర్వసంపత్ప్రద సుభగ త్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ణంకార సర్వసిద్ధిప్రద మోహకరైకత్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం తంకార ధనధాన్యాదిసంపత్ప్రద ప్రసన్న ద్వాత్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం థంకార ధర్మప్రాప్తికర నిర్మల త్రయస్త్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం దంకార పుష్టివృద్ధికర ప్రియదర్శన చతుస్త్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ధంకార విషజ్వరనిఘ్న విపుల పంచత్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం నంకార భుక్తిముక్తిప్రద శాంత షట్త్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం పంకార విషవిఘ్ననాశన భవ్య సప్తత్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం ఫంకారాణిమాదిసిద్ధిప్రద జ్యోతీరూపాష్టత్రింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం బంకార సర్వదోషహర శోభనైకోనచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం భంకార భూతప్రశాంతికర భయానక చత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం మంకార విద్యేషిమోహనకరైకచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం యంకార సర్వవ్యాపక పావన ద్విచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం రంకార దాహకర వికృత త్రిచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం లంకార విశ్వంభర భాసుర చతుశ్చత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం వంకార సర్వాప్యాయనకర నిర్మల పంచచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం శంకార సర్వఫలప్రద పవిత్ర షట్చత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।

ఓం షంకార ధర్మార్థకామద ధవల సప్తచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం సంకార సర్వకారణ సార్వవర్ణికాష్టచత్వారింశేక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం హంకార సర్వవాఙ్మయ నిర్మలైకోనపంచాశదక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం శంకార సర్వశక్తిప్రద ప్రధాన పంచాశదక్షే ప్రతితిష్ఠ ।
 ఓం క్షంకార పరాపరతత్త్వజ్ఞాపక పరంజ్యోతీరూప శిఖామణౌ ప్రతితిష్ఠ ।
 అథోవాచ యే దేవాః పృథివీపదస్తేభ్యో నమో
 భగవంతోఽనుమదంతు శోభాయై పితరోఽనుమదంతు
 శోభాయై జ్ఞానమయీమక్షమాలికామ్ ।
 అథోవాచ యే దేవా అంతరిక్షసదస్తేభ్యః
 ఓం నమో భగవంతోఽనుమదంతు శోభాయై పితరోఽనుమదంతు
 శోభాయై జ్ఞానమయీమక్షమాలికామ్ ।
 అథోవాచ యే దేవా దివిషదస్తేభ్యో
 నమో భగవంతోఽనుమదంతు శోభాయై పితరోఽనుమదంతు
 శోభాయై జ్ఞానమయీమక్షమాలికామ్ ।
 అథోవాచ యే మంత్రా యా విద్యాస్తేభ్యో
 నమస్తాభ్యశ్చోన్నమస్తచ్చక్తిరస్యాః ప్రతిష్ఠాపయతి ।
 అథోవాచ యే బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాస్తేభ్యః
 సగుణేభ్య ఓం నమస్తద్వీర్యమస్యాః ప్రతిష్ఠాపయతి ।
 అథోవాచ యే సాంఖ్యాదితత్త్వభేదాస్తేభ్యో
 నమో వర్తధ్వం విరోధేఽనువర్తధ్వం ।
 అథోవాచ యే శైవా వైష్ణవాః శాక్తాః
 శతసహస్రశస్తేభ్యో నమోనమో భగవంతోఽనుమదంత్వనుగృహ్ణంతు ।
 అథోవాచ యాశ్చ మృత్యోః ప్రాణవత్యస్తాభ్యో

నమోనమస్తేనైతం మృడయత మృడయత ।
 పునరేతస్యాం సర్వాత్మకత్వం భావయిత్వా భావేన
 పూర్వమాలికాముత్పాద్యారభ్య తస్మయీమ్
 మహోపహారైరుపహృత్య ఆదిక్షాంతైరక్షరైరక్షమాలాం
 అష్టోత్తరశతం స్పృశేత్ ।
 అథ పునరుత్థాప్య ప్రదక్షిణీకృత్యోం నమస్తే
 భగవతి మంత్రమాతృకేఽక్షమాలే
 సర్వవశంకర్యోంనమస్తే భగవతి మంత్రమాతృకేఽక్షమాలికే
 శేషస్తంభిన్యోంనమస్తే భగవతి
 మంత్రమాతృకేఽక్షమాలే ఉచ్ఛాటన్యోంనమస్తే
 భగవతి మంత్రమాతృకేఽక్షమాలే విశ్వామృత్యో
 మృత్యుంజయస్వరూపిణి సకలలోకోద్ధీపిని సకలలోక
 రక్షాధికే సకలలోకోజ్జీవికే సకలలోకోత్పాదికే
 దివాప్రవర్తికే రాత్రిప్రవర్తికే నద్యంతరం యాసి
 దేశాంతరం యాసి ద్వీపాంతరం యాసి లోకాంతరమ్
 యాసి సర్వదా స్ఫురసి సర్వహృది వాససి ।
 నమస్తే పరారూపే నమస్తే పశ్యంతీరూపే నమస్తే
 మధ్యమారూపే నమస్తే వైఖరీరూపే సర్వతత్త్వాత్మికే
 సర్వవిద్యాత్మికే సర్వశక్త్యాత్మికే సర్వదేవాత్మికే
 వసిష్ఠేన మునినారాధితే విశ్వామిత్రేణ
 మునినోపజీవ్యమానే నమస్తే నమస్తే ।
 ప్రాతరధీయానో రాత్రికృతం పాపం నాశయతి ।
 సాయమధీయానో దివసకృతం పాపం నాశయతి ।

తత్సాయంప్రాతః ప్రయుంజానః పాపోఽపాపోభవతి ।
ఏవమక్షమాలికయా జప్తో మంత్రః సద్యః సిద్ధికరో
భవతీత్యాహ భగవాన్గుహః ప్రజాపతిమిత్యపనిషత్ ॥

ఓం వాజ్మే మనసి ప్రతిష్ఠితా । మనో మే వాచి ప్రతిష్ఠితం ।
ఆవిరావీర్మ ఏధి । వేదస్య మా ఆణీస్థః । శ్రుతం మే మా ప్రహాసీః ।
అనేనాధీతేనాహోరాత్రాన్సందధామి । ఋతం వదిష్యామి । సత్యం వదిష్యామి ।
తన్మామవతు । తద్వక్తారమవతు । అవతు మామవతు వక్తారం ॥

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

ఇత్యక్షమాలికోపనిషత్సమాప్తః